

Na poti

Nadj ostaja Nadj

Sho-Bo-Gen-Zo
(Jasnovidne poti),
koreografija Josef Nadj,
gostovanje v okviru
festivala Ex Ponto

ANJA GOLOB

Kljub izrazitim spremembam - Nadj ostaja Nadj, tako bi lahko najhitreje povzeli vtise po ogledu najnovejše, pred nekaj tedni v Kanjiži (kjer ima avtor svoj ustvarjalni atelje) premierno uprizorjene predstave koreografa in plesalca Josefa Nadj, ki ga slovenski publiki ni potrebno posebej predstavljati.

Že v nekaj zadnjih predstavah se Nadj bliža vzhodnjaški miselnosti, budizmu, kar je očitno tako na vsebinski kot na formalni ravni, in tudi Jasnovidne poti v tem smislu niso nobena izjema. Poleg obeh gibalcev (ob Nadju nastopi v disciplinirani gibalni govorici Cecile Loyer), ki na oder vstopata skozi zadnjo zastor v zadnji steni, nastopata v predstavi še dva glasbenika, ki ju v živo spremljata z zvokovno improvizacijo na kontrabasu, pihalih, tolkalih in vokalnih, kar ustvarja gibanju zanimivo, mestoma z njim usklajeno, večinoma pa po mojem mnenju pretežno motečo podlago, ki gledalčevo percepcijo dogajanja kar naprej oddaljuje od njegove vsebine, zato se pomenska plast predstave često zamegljuje ter nekajkrat dokaj kritično izgubi, kar pa ni zgolj posledica glasbene spremljave, marveč večkrat tudi precej nejasne dramaturgije. To je presenetljivo, saj je Nadj, poleg izjemnih gibalnih ter mimičnih sposobnosti, znan predvsem po svojstvenem, skrajno prepričljivem tkanju odrske materije. Zdi se, kot da zasuk k budizmu z njegovim teatrom od prej še ni scela

v ravnovesju, uvodna teza o Nadju, ki da ostaja Nadj, pa prav skozi to neuravnoteženost pridobiva na pomenu. Koreograf namreč slovi tudi po duhoviti, inventivni ter presenetljivi rabi odrskih sredstev, denimo prostora / scenografije, kostumov, predvsem pa rekvizitov. Tudi v Jasnovidnih poteh, ki raziskujejo, navajam, "človekovo težnjo po harmonizaciji sveta", vsaj mene osebno njihova notranja logika, razvoj ter možnosti razumevanja na različne načine najbolj prepričajo in so poglavitni razlog, da predstava kot celota vzdrži - Nadj je v tem smislu resnično učna ura. Skozi celoto, denimo, vodi igro preproste kroglice iz zmečkanega papirja, ki se pojavlja na več mestih, v različnih barvah ter ima vsakič drugačno simbolno konotacijo, znova uvede, tokrat z duhovito gesto komentarja dogajanja (en od prizorov se odigra znotraj podvojenega, a pomanjšanega okvirja, skozi kakršnega sicer na oder vstopata protagonista), lutko, ki jo najprej pred očmi publike preoblikuje, jo nato (dobesedno) iztrga iz papirja ter prilepi na kuliso, ter jo v naslednjem prizoru podvoji in aplicira nase in svojo partnerko ko si na glavi natakmeta prazna papirnata ovoja, v kakršne so zaviti šopki rož. Morebiti je razlika v poteku najbolj vidna v izjemni počasnosti, zbranosti, s katero se zdaj odvija odrsko dogajanje, vendar slednja ni vselej enako učinkovita, kar je še eden od dejavnikov, ki krnijo prepričljivost vsebine. Kljub vsemu ima Nadj dovolj odrske kilometrine, predvsem pa dovolj domišljije, da uspe z enostavnim zadnjim prizorom, v katerem ponovno uvede stare znance (stole), učinkovito zaokrožiti dogajanje.

Jasnovidne poti dajejo predvsem občutek slednje, torej poti. Predstava je prepričljiva v nekaterih fragmentih ter v izvedbi vseh nastopajočih, glede celote pa pušča neenoten vtis.